

การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะภาษาไทย เรื่องสระในภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
THE DEVELOPMENT OF PATTERN DRILLS OF THAI VOWEL FOR
PRATOMSUKSA II STUDENTS

ออมทรัพย์ ใจชื่น (Omsap Chaichuen)*
ดร.นิตยา เปลื้องนุช (Dr. Nittaya Pleungnuch)**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะภาษาไทย เรื่อง สระในภาษาไทย จำนวน 15 สระ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยนักเรียนร้อยละ 80 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์เฉลี่ยร้อยละ 75 ขึ้นไป

กลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/3 โรงเรียนชุมชนบ้านวังเพิ่ม ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 5 จำนวน 26 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ 1) เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองปฏิบัติ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย จำนวน 9 แผน 2) เครื่องมือที่ใช้ในการสะท้อนผลการปฏิบัติการสอนของครู ได้แก่ แบบบันทึกเหตุการณ์ขณะทำการสอนของครู แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม การสอนของครู แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนของนักเรียน และแบบทดสอบย่อยหลังจากเรียนโดยใช้แบบฝึก เสริมทักษะแต่ละชุด 3) เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรูู้ ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การวิจัยครั้งนี้ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ซึ่งมีวงจรปฏิบัติการวิจัยทั้งหมด 3 วงจร ดังนี้ วงจรปฏิบัติการที่ 1 ประกอบไปด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-3 วงจรปฏิบัติการที่ 2 ประกอบไปด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4-6 และวงจรปฏิบัติการที่ 3 ประกอบไปด้วยแผนการเรียนรู้ที่ 7-9 และเมื่อสิ้นสุดในแต่ละวงจรผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ และสะท้อนผลการปฏิบัติงานเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนและแบบฝึกเสริมทักษะภาษาไทยในวงจรปฏิบัติการต่อไปให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

คำสำคัญ : แบบฝึกเสริมทักษะ สระในภาษาไทย

Keywords : Pattern Drills, Thai vowel

* นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ผลการวิจัยพบว่า

1. แบบฝึกเสริมทักษะภาษาไทย เรื่อง สระในภาษาไทยจำนวน 3 ชุด สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้
2. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะภาษาไทย เรื่องสระในภาษาไทย มีคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์คิดเป็นร้อยละ 79.12 และมีนักเรียนร้อยละ 84.16 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

ABSTRACT

The objective of this research was to develop the pattern drills of Thai vowel in "Thai Vowel" for 15 vowels, and learning achievement in Thai Learning Strand of Pratomsuksa II Students with average value of learning achievement passing criterion for 75% and over.

The sample was 26 Pratomsuksa 2/3 Students at Chumchon Banwandperm School, studying during the first semester of 2007 school year, under the jurisdiction of the Office of Khon Kaen Educational Service Area 5.

There were 3 types of instrument: 1) the instrument for practice trial including 9 plans of Thai Language Learning Management Plan, 2) the instrument for reflecting the teachers' teaching practice including the incidence record during teaching, the observation record form of teachers' teaching behavior, the record form of students' learning behavior, and the sub-test after class by using each set of Pattern Drills, and 3) the instrument for assessing the learning activity efficiency including the learning achievement test.

The research was Action Research with total of 3 cycles as follows: The First Action Cycle including the first to the third Learning Management Plan. The Second Action Cycle included the fourth to the sixth Learning Management Plan. The Third Action Cycle included the seventh to the ninth Learning Management Plan. The researcher and co-researcher analyzed data and reflected the performance for instructional improvement and Pattern Drills of Thai Language in the next cycle more efficiently.

The research findings found that:

1. For 3 sets of Pattern Drills of Thai Vowel for Pratomsuksa II Students constructed by the researcher.
2. For the students taught by learning management by using Thai Vowel developed by using action research, they obtain their learning achievement of mean the specified data percentage 79.12 and the students data percentage 84.16 of the specified passing criterion percentage 75

1. บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา
ประเทศไทยมีภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติและใช้เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารทำให้เข้าใจความหมาย ความคิด และความรู้สึก ความสำคัญของภาษาไทยเป็นสิ่งที่ควรรักษาไว้ให้มีอยู่สืบไป ภาษาไทยเป็นสิ่งที่ต้องศึกษาเรียนรู้ด้วยความเอาใจใส่อย่างมากเพราะภาษามีทั้งภาษาพูด ภาษาเขียนซึ่งใช้สืบทอดกันมาในหมู่คนไทยช้านานหลายร้อยปี ภาษาเป็นเครื่องมือถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึกของคนในสังคม ภาษาจึงมีวิวัฒนาการไปตามกระแสความเปลี่ยนแปลงในสังคม คนที่อยู่ในสังคมหากไม่สนใจเรื่องการใช้ภาษาไทยแล้วก็อาจใช้ภาษาไทยได้ไม่ถูกต้องเมื่อจะใช้ภาษาไทยเพื่อสื่อความรู้ ความคิด ความรู้สึกก็อาจใช้ได้กระพร่องกระแพร่งไม่สมบูรณ์ผิดๆ ถูกๆ ไม่สามารถสื่อความหรือถ่ายทอดความรู้ ความคิดและความรู้สึกของตนให้คนในสังคมที่ตนอยู่เข้าใจได้ คนไทยจำนวนไม่น้อยที่ใช้ภาษาผิดๆเพี้ยนๆอยู่ในเวลานี้เพราะไม่เห็นความสำคัญของภาษาไทยคิดว่าเป็นคนไทยย่อมพูดภาษาไทยได้ และเขียนภาษาไทยได้เองโดยอัตโนมัติ เมื่อไม่รู้ภาษาไทยดีการใช้ภาษาไทยในการพูดการเขียนก็พลอยติดๆ ขัดๆ (กรมวิชาการ, 2539) จึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องถ่ายทอดให้เยาวชนรุ่นหลังได้ทราบถึงคุณค่าโดยการศึกษา ปลุกฝังจิตสำนึกตั้งแต่เยาว์วัยสำหรับในโรงเรียนแล้วภาษาไทยฉบับเป็นรายวิชาหนึ่งที่ถูกจัดให้อยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้พื้นฐานซึ่งเป็นวิชาทักษะที่จะนำไปสู่การเรียนรู้วิชาอื่นๆ ด้วยเหตุนี้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 จึงได้กำหนดภาษาไทยให้อยู่ในสาระที่

สถานศึกษาต้องใช้เป็นหลักในการจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างพื้นฐานการคิดและเป็นกลยุทธ์ในการแก้ปัญหาและวิกฤตของชาติ และเพื่อให้ผู้เรียนได้นำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันไม่ว่าจะเป็นการติดต่อสื่อสาร การเรียนรู้ในสาระต่างๆ การแสวงหาความรู้และอื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง สังคม ประเทศชาติ โดยกำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านการอ่าน การเขียน การดู การพูด หลักการใช้ภาษาวรรณคดีและวรรณกรรม ที่สมควรแก่วัยเห็นคุณค่าทางภาษา สามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือสื่อความคิดความเข้าใจและมีนิสัยรักการอ่าน (กรมวิชาการ, 2544) การที่จะสอนภาษาไทยให้บรรลุวัตถุประสงค์ และมีประสิทธิภาพนั้นจำเป็นต้องฝึกฝนทักษะต่างๆให้สัมพันธ์กันทั้งทักษะการรับเข้าคือ การอ่านและการฟังกับทักษะการถ่ายทอดคือ การพูดและการเขียนซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งต้องพัฒนาทักษะการเขียนให้สัมพันธ์กันด้วยเนื่องจากทักษะทั้งสองส่งเสริมพัฒนาการซึ่งกันและกันทั้งยังมีความสัมพันธ์กันสูง กระทรวงศึกษาธิการได้เล็งเห็นถึงความสำคัญวิชาภาษาไทยจึงกำหนดแนวทางปฏิรูปการศึกษาพ.ศ. 2539-2550 เรื่องหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนโดยมุ่งเน้นเป็นพิเศษในด้านพื้นฐานทางภาษาไทยเพื่อรองรับและพัฒนาความรู้และทักษะในระดับที่สูงขึ้นซึ่งผู้สอนต้องสอนให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้ถูกต้องเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ปัจจุบันจากการประเมินสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษาทางกองวิจัยทางการศึกษาพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของ

นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ โดยเฉพาะปัจจุบันนี้นักเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่ยังเขียนหนังสือไม่ถูกต้องทั้งการสะกดคำ การใช้การันต์ และการใช้หลักภาษา ทั้งนี้เพราะไม่สามารถสะกดคำและเขียนได้ถูกต้อง

จากที่กล่าวมาข้างต้นในการจัดการเรียนการสอนมิได้มุ่งเพียงแต่การอ่านออกเขียนได้เท่านั้นแต่ต้องเน้นไปที่ผลสัมฤทธิ์ทางทักษะความเข้าใจภาษา ทักษะการใช้ภาษาตลอดจนใช้ภาษาเป็นเครื่องมือสื่อความคิด ความเข้าใจ การหาเหตุผล การแสวงหาความรู้ด้วยตนเองเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ จากผลการทดสอบ National Test ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 6 โรงเรียนชุมชนบ้านวังเพิ่ม พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจยังถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำ กล่าวคือในปีการศึกษา 2548 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อยู่ในระดับ ร้อยละ 50.65 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อยู่ในระดับ 51.43 ปีการศึกษา 2549 อยู่ในระดับร้อยละ 55.45 และ 45.46 ตามลำดับ ทางผู้บริหารโรงเรียนชุมชนบ้านวังเพิ่มได้มองเห็นความสำคัญ จึงได้ประชุมปรึกษาร่วมกับคณะครูร่วมหาแนวทางแก้ไข เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน ผลจากการประชุมหนึ่งในข้อสรุปคือ การจัดการเรียนการสอนในช่วงชั้นที่ 1 โดยเฉพาะชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 ครูจะต้องจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีพื้นฐานด้านสาระภาษาไทยให้อ่านออกเขียนได้ตามศักยภาพ โดยมีเหตุผลของข้อประชุมว่าเมื่อนักเรียนมีความเข้าใจตั้งแต่ระดับที่ยังเล็กแล้วนักเรียนเลื่อนชั้นขึ้นไปในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่

3, 4, 5 และ 6 นักเรียนจะมีทักษะและความเข้าใจวิธีการที่จะทำให้ตนเองอ่านออกเขียนได้ กระจำขึ้นเป็นลำดับอันจะส่งผลทำให้ลดปัญหาการอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ จากการศึกษาผลงานวิจัยของหลายท่านพบว่านักเรียนที่มีความบกพร่องในด้านการใช้คำ ลักษณะนาม และการใช้สะกดการันต์ผิดเป็นสาเหตุหนึ่งที่เกิดจากการเขียนซึ่งจะนำไปสู่การสะกดคำผิด การไม่เข้าใจอย่างถ่องแท้ในเรื่องของสระ พยัญชนะ มาตรฐานตัวสะกดต่างๆ นับว่าเป็นสาเหตุสำคัญอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้นักเรียนอ่านไม่ออก และจะเกิดเป็นผลเสียในระยะยาว จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่นักเรียนจะต้องได้รับการฝึกฝน ซึ่งครูผู้สอนจะต้องพยายามศึกษาค้นคว้าวิธีการสอนใหม่ๆ คิดหาอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาและผู้เรียน แบบฝึกทักษะต่างๆ เพื่อให้ นักเรียนได้ฝึกฝนทักษะต่างๆ ทั้งในห้องเรียน และที่บ้าน ครูควรจูงใจให้นักเรียนเห็นความสำคัญและความจำเป็นของการเขียนภาษาของตนเอง ควรให้ความเอาใจใส่จัดหาแบบฝึกทักษะต่างๆ โดยเฉพาะแบบฝึกทักษะการเขียน เพราะในชีวิตประจำวันของเรานั้นการเขียนนับว่าเป็นทักษะที่สำคัญทักษะหนึ่ง เพราะการที่นักเรียนเขียนสะกดคำผิดนั้นมาจากหลายสาเหตุเช่น การเขียนคำผิดที่ตัวพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ตัวสะกด การันต์ คำที่มาจากภาษาอื่น คำควบกล้ำ คำที่ใช้สระไอ โอ และอัย และการเขียนผิดโดยที่ไม่เข้าใจหลักของการใช้สระในภาษาไทย จากสาเหตุดังกล่าวส่งผลกระทบต่อความสามารถในการเขียนสะกดคำของนักเรียนเพราะฉะนั้นในการเรียนการสอนเขียนสะกดคำเพื่อให้เกิดทักษะในการเขียนสะกดคำ ครูควรหาแบบฝึกให้นักเรียน

ได้ฝึกหัดอย่างเพียงพอ และการเขียนยังเป็นทักษะที่ต้องอาศัยเวลา และวิธีการในการฝึกฝนในการเขียนนั้นการสะกดคำจึงนับว่าเป็นเรื่องที่สำคัญ หากนักเรียนได้ฝึกฝนการสะกดคำเรียนรู้ถึงองค์ประกอบต่างๆ และพยายามฝึกฝนด้วยตนเองบ่อยครั้งจะทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้เมื่อนักเรียนเกิดการเรียนรู้นักเรียนเข้าใจความหมายของคำ การสะกดคำ และสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากหลักการและเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยเห็นว่าวิธีการสอนเพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะต่างๆ โดยเฉพาะนักเรียนในช่วงชั้นที่ 1 จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการฝึกฝนอย่างถูกวิธีและต่อเนื่อง และจากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระภาษาไทยของนักเรียนโรงเรียนชุมชนบ้านวังเพิ่มยังอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่น่าพอใจเมื่อเปรียบเทียบกับโรงเรียนต่าง ๆ ภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 5 ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะเรื่องสระในภาษาไทยของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งผู้วิจัยคาดหวังว่าแบบฝึกทักษะเรื่องสระในภาษาไทย จะเป็นวิธีการสอนที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะทางการเรียนภาษาไทย อันจะนำไปสู่การพัฒนาตนเอง ไปสู่การพัฒนาครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติต่อไป

2. คำถามการวิจัย

แบบฝึกเสริมทักษะภาษาไทย เรื่องสระในภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์และผ่านเกณฑ์ทางการเรียนภาษาไทย เรื่องสระในภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/3

3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะภาษาไทย เรื่อง สระในภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2/3

2.2 เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องสระในภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/3 โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะเรื่อง สระในภาษาไทย ให้มีจำนวนนักเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ขึ้นไป

4. วิธีการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/3 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนชุมชนบ้านวังเพิ่ม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 จำนวน 26 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามลักษณะของการใช้ประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้สาระภาษาไทยจำนวน 9 แผน แบบฝึกเสริมทักษะภาษาไทย เรื่องสระในภาษาไทย จำนวน 3 ชุด แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู และพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน แบบทดสอบย่อย (ท้ายวงจร) และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยจะดำเนินการสอนเอง โดยมีผู้ช่วยวิจัยร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนทุกครั้ง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

- 1) ติดต่อประสานงานกับโรงเรียน

ที่ผู้วิจัยใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้คือ โรงเรียนชุมชนบ้านวังเพิ่ม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 จังหวัดขอนแก่น

2) ขี้แจง แนะนำและให้ความรู้แก่ผู้ช่วยวิจัย คือ ครูผู้สอนสาระภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะและการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ตลอดจนชี้แจงวิธีการวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อให้ผู้ช่วยวิจัยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวและทราบบทบาทหน้าที่ของตนในการวิจัยเชิงปฏิบัติการดังนี้

(1) สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนทุกคนในชั้นเรียน

(2) สังเกตพฤติกรรมการสอนของครูในขณะที่ทำการสอนทุกชั่วโมง

(3) เสนอแนวทางในการปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ดีขึ้น

3) ปฐมนิเทศนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/3 ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำแบบฝึกเสริมทักษะ ตลอดจนชี้แจงบทบาทของครูและนักเรียน วิธีการวัดและประเมินผล เกณฑ์การให้คะแนนว่านักเรียนมีความพึงพอใจหรือไม่ นักเรียนควรจะปฏิบัติอย่างไรเพื่อให้ผ่านเกณฑ์การประเมินและพัฒนาตนเองให้มีกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสม

4) ดำเนินการสอนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 9 แผน และทำแบบทดสอบท้ายวงจร โดยผู้วิจัยได้แบ่งเนื้อหาตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 1 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/3 ของโรงเรียนชุมชนบ้าน

วังเพิ่ม ในเนื้อหาเรื่อง สระในภาษาไทย ตามที่หลักสูตรสถานศึกษากำหนด และเนื้อหาที่สอดคล้องกับสภาพจริงมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

(1) วงจรที่ 1 ประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-3 พร้อมทำแบบฝึกเสริมทักษะประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ ชุดที่ 1 และทำการทดสอบย่อยท้ายวงจร

(2) วงจรที่ 2 ประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4-6 พร้อมทำแบบฝึกเสริมทักษะประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ ชุดที่ 2 และทำการทดสอบย่อยท้ายวงจร

(3) วงจรที่ 3 ประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7-9 พร้อมทำแบบฝึกเสริมทักษะประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ ชุดที่ 3 และทำการทดสอบย่อยท้ายวงจร

(4) ขณะปฏิบัติการสอนในแต่ละวงจร ครูผู้สอนจะต้องประเมินความสามารถของนักเรียนโดยใช้เครื่องมือประเมินผลที่สร้างขึ้นตามความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้แต่ละแผน เช่น ใบงาน แบบฝึกหัด แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน

(5) เมื่อสิ้นสุดการสอนในทุกแผนการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการเก็บรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์ทั้งเชิงเนื้อหาและเชิงตัวเลขดังนี้ข้อมูลเชิงเนื้อหา ได้จากแบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งผู้วิจัย

และผู้ช่วยวิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลเหล่านั้นมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหาเพื่อประเมินสภาพที่เกิดขึ้นและได้นำมาปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลดี ซึ่งหากพบข้อบกพร่องอันจะเป็นแนวทางในการแสดงวิธีการที่จะปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น นำเสนอผลที่ได้ในรูปแบบความเรียง ในส่วนของข้อมูลเชิงตัวเลข ใช้สถิติพื้นฐาน คือ การหาค่าเฉลี่ยและการหาค่าร้อยละ ได้จากการนำคะแนนจากการทดสอบโดยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์มาหาค่าเฉลี่ยและร้อยละ แล้วนำผลที่ได้ไปเทียบเกณฑ์เพื่อทราบผลการประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นและสรุปเป็นผลการวิจัยต่อไป

5. สรุป และอภิปรายผลการวิจัย

การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะภาษาไทย เรื่อง สระในภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้วิธีวิจัยเชิงปฏิบัติการ ในการวิจัยผลที่ได้คือ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

5.1 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะภาษาไทย

แบบฝึกเสริมทักษะภาษาไทย เรื่อง สระในภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าเท่ากับ 84.61/79.12 หมายความว่าจำนวนนักเรียนที่ได้คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์คิดเป็นร้อยละ 84.61 และคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์คิดเป็นร้อยละ 79.12 ซึ่งมีประสิทธิภาพและผ่านเกณฑ์ที่ตั้งไว้ อาจเนื่องมาจาก แบบฝึกเสริมทักษะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้ผ่านขั้นตอนการสร้างอย่างมีระบบและได้ตรวจสอบแก้ไขโดยอาจารย์ที่ปรึกษา ตลอดจนผู้เชี่ยวชาญในการสร้างแบบฝึกก่อนที่จะนำไป

ทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างและในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะภาษาไทย เรื่อง สระในภาษาไทยนั้นมีการปรับปรุงข้อบกพร่องในระหว่างการทำดำเนินการทดลองเป็นระยะๆ โดยใช้หลักการของระเบียบวิธีวิจัยเชิงปฏิบัติการที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อมุ่งพัฒนาประสิทธิภาพของงานให้ดีขึ้นโดยการปรับปรุงข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นในระหว่างการทำดำเนินการ นอกจากนี้ในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละชั่วโมง ครูผู้สอนยังได้ทำการวัดและประเมินผลเป็นระยะซึ่งสอดคล้องกับการวัดและประเมินผลของกรมวิชาการ (2544) ที่กล่าวว่า ครูควรมีการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างต่อเนื่องควบคู่ไปในกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนทราบระดับความก้าวหน้า ความสำเร็จของตนและเพื่อนำผลไปแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียนต่อไป อีกทั้งในการจัดกิจกรรมได้เน้นให้นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมที่หลากหลายโดยการจัดกิจกรรมกลุ่ม การดูภาพประกอบที่หลากหลาย โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนสำคัญที่สุดทั้งในด้านของผลการเรียน และเจตคติ ความรู้สึกของนักเรียนในขณะปฏิบัติกิจกรรม นักเรียนส่วนใหญ่ให้ความสนใจต่อการปฏิบัติกิจกรรมเป็นอย่างดี และมีนักเรียนบางกลุ่มที่เกิดอาการเบื่อหน่าย หรือท้อเมื่อพบว่าเนื้อหาที่เรียนเริ่มยากขึ้น ครูต้องเน้นในเรื่องของการเสริมแรง และการกระตุ้นด้วยการหากิจกรรม เกม ต่างๆ ที่หลากหลายและไม่ซ้ำแบบ เพื่อจูงใจให้นักเรียนมีความสนใจ กระตือรือร้นในการเรียนและปฏิบัติกิจกรรม ทำให้นักเรียนมีความตั้งใจในการทำกิจกรรมและทำได้ถูกต้อง นอกจากนี้กิจกรรมในแบบฝึกเสริมทักษะในแต่ละชุดได้มี

การปรับเปลี่ยนให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมที่หลากหลาย มีการใช้ภาพเป็นส่วนประกอบเพื่อสร้างความสนใจ ปรับเปลี่ยนภาษาที่ใช้ให้ง่ายต่อความเข้าใจ และกิจกรรมในแต่ละตอนไม่มากจนเกินไป ซึ่งสอดคล้องกับ ศศิธร สุทธิแพทย์ (2517) พบว่าแบบฝึกเสริมทักษะที่นักเรียนสนใจ และกระตือรือร้นที่จะทำนั้นควรเป็นแบบฝึกเสริมทักษะที่มีลักษณะของการใช้จิตวิทยา มีสำนวนภาษาที่ง่าย ให้ความหมายต่อชีวิต คิดได้เร็วและสนุก ปลุกความสนใจ เหมาะสมกับวัย และสามารถ และอาจศึกษาด้วยตนเอง และดวงเดือน อ่อนน่วม (2536) ยังกล่าวอีกว่า แบบฝึกเสริมทักษะที่ดีนั้นควรฝึกแยกเป็นเรื่อง แต่ละเรื่องไม่ควรยาวเกินไปควรมีกิจกรรมเพื่อเร้าให้นักเรียนเกิดความสนใจ และแบบฝึกเสริมทักษะที่ดีนั้นควรมีทั้งแบบกำหนดคำตอบให้ และแบบให้ตอบโดยเสรีการเลือกใช้อรรถาหรือภาพในแบบฝึกเสริมทักษะควรเป็นสิ่งที่นักเรียนคุ้นเคย และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาด้วยตนเอง รู้จักค้นคว้ารวบรวมสิ่งที่พบเห็นบ่อยๆ ซึ่งจะทำให้นักเรียนเข้าใจเรื่องนั้นๆ เพิ่มมากขึ้น

ผลการทดสอบย่อยท้ายวงจรปฏิบัติการวิจัยพบว่า ผลการทดสอบท้ายวงจรพบว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนเพิ่มขึ้นตามลำดับ แสดงให้เห็นว่า เมื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะภาษาไทย เรื่อง สระในภาษาไทย ครบทั้ง 3 วงจรแล้วสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในเรื่อง สระในภาษาไทยให้มีคะแนนเฉลี่ยผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยแสดงในรูปของกราฟแสดงความก้าวหน้าทางการเรียน

5.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังจากเรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะภาษาไทย พบว่าจำนวนนักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์คิดเป็นร้อยละ 84.61 และมีคะแนนเฉลี่ยผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คิดเป็นร้อยละ 79.12 ซึ่งเมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยพบว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนผ่านเกณฑ์ของคะแนนความรอบรู้ที่กำหนดไว้ ดังนั้นสรุปผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจากการทำกิจกรรมโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะ เรื่องสระในภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/3 ว่าทำให้นักเรียนมีพัฒนาการ และมีความผลการเรียนในเรื่อง สระในภาษาไทยสูงขึ้นซึ่งบรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ตั้งไว้

จากเหตุผลที่กล่าวมาทั้งหมดชี้ให้เห็นว่าการพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะภาษาไทย เรื่อง สระในภาษาไทย โดยใช้วิจัยเชิงปฏิบัติการนั้นทำให้นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นรวมทั้งนักเรียนยังมีพัฒนาการทางการเรียนและยังมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทย สร้างความรู้สึกที่ดีให้แก่ผู้เรียน นักเรียนเรียนรู้ด้วยความเข้าใจ นอกจากนี้นักเรียนยังได้ทำงานเป็นกลุ่มได้ช่วยเหลือซึ่งเหลือกันและกันส่งผลให้นักเรียนเป็นคนช่างสังเกต และมีความกระตือรือร้นในการเรียน จนสามารถพัฒนาตนเองไปสู่ทักษะทางภาษาอื่นๆ ที่ยากและสลับซับซ้อนมากขึ้น

6. ข้อเสนอแนะ

จากผลการปฏิบัติการวิจัยโดยใช้รูปแบบการ

วิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะ เรื่องสระในภาษาไทยผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะใน ประเด็นต่างๆ อันเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจจะ ศึกษางานวิจัย ดังต่อไปนี้

6.1 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกเสริม ทักษะ

1) ครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทย ควร นำการสอนที่เน้นให้นักเรียนมีการฝึกปฏิบัติ โดย การทำแบบฝึกเสริมทักษะมาใช้ในการพัฒนาการ เรียนการสอนวิชาภาษาไทย เพื่อที่นักเรียน สามารถฝึกปฏิบัติได้ทั้งในเวลาเรียน และนอก เวลาเรียนซึ่งเป็นการให้นักเรียนทบทวนความรู้ ด้วยตัวของนักเรียนเอง

2) ครูผู้สอนจะต้องสร้างแผนการ จัดการเรียนรู้ และจัดเตรียมสื่อการสอน ให้ครบ ถ้วน และสะดวกต่อการนำมาใช้ โดยเฉพาะ อย่างยิ่ง ความพร้อมของครูผู้สอน เพราะ กิจกรรมมีหลากหลายหากครูผู้สอนมิได้ เตรียม

ตัวก่อนสอนจะส่งผลให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ต่างๆ ได้ไม่เต็มที่

3) ในการนำแบบฝึกเสริมทักษะไป ใช้ นั้นครูผู้สอนควรมีขั้นตอนในการใช้ให้เข้าใจ รวม ทั้งเนื้อหาและข้อความที่อยู่ในแบบฝึกเสริมทักษะ ต้องสั้นกระชับและได้ใจความ และมีการกำหนด กิจกรรมการฝึกที่แน่นอน ทำการฝึกอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ การจัดกิจกรรมโดยใช้แบบฝึก เสริมทักษะจึงจะเกิดประโยชน์อย่างแท้จริง

4) ควรมีการนำแบบฝึกเสริมทักษะ ที่ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้า ไปปรับใช้กับนักเรียนใน ระดับชั้นอื่น หรือในหลายๆ โรงเรียนเพื่อจะทำให้ ได้ข้อสรุปที่กว้างขวางครอบคลุมมากขึ้น

6.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการสร้างแบบฝึกเสริม ทักษะภาษาไทย ในเนื้อหาอื่นๆที่หลากหลาย และ ควรทำการเปรียบเทียบทัศนคติ และความคงทน ในการเรียนรู้ระหว่างนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึก เสริมทักษะกับนักเรียนที่เรียนในชั้นเรียนที่มีการ สอนด้วยวิธีอื่นๆ

7. เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2539). สารสถาบันภาษาไทยปีที่ 3 ฉบับที่ 3 กรกฎาคม- กันยายน. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.

_____. (2540). ประทีปแห่งการศึกษา. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.

_____. (2544). เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

ดวงเดือน อ่อนน้อม และคณะ. (2544). เรื่องนำรู้สำหรับครูคณิตศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

ศศิธร สุทธิแพทย์. (2517). แบบฝึกหัดสำหรับสอนวลีในภาษาไทยระดับประกาศนียบัตรวิชาการ ศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2549). หนังสือเรียนสาระการ เรียนรู้พื้นฐานภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. กรุงเทพฯ: ครูสภา.